Zorg en Zekerheid over Waarde-vol Onderwijs®

Geplaatst op 15 januari 2019

Marvin Slik is projectleider bij Zorg & Zekerheid. In dit interview vertelt hij over de betrokkenheid van het zorgkantoor bij Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs®. "De arbeidsmarktproblematiek is urgent. Niks doen is geen optie."

Kun je eerst kort vertellen wat het zorgkantoor eigenlijk doet?

"Het zorgkantoor is onderdeel van zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid. Wij mogen in de regio's Zuid-Holland Noord en Amstelland en de Meerlanden de zorg regelen voor mensen die zorg nodig hebben in het kader van de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze wet regelt zware, intensieve zorg voor kwetsbare ouderen, mensen met een handicap en mensen met een psychische aandoening die hiervoor een Wlz-indicatie hebben ontvangen. We kunnen deze zorg leveren voor álle mensen in ons werkgebied, ook degenen die elders zijn verzekerd."

Sinds wanneer ondersteunt Zorg en Zekerheid het project Radicale Vernieuwing-Waarde-vol Onderwijs®?

“Formeel was de start in het voorjaar. In mei 2018 ondertekenden zorgorganisaties ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz, LOC Zeggenschap in zorg en Zorg en Zekerheid een intentieovereenkomst om het zorg- en welzijnsonderwijs radicaal te gaan vernieuwen. Financieel zijn we in het najaar van 2018 ingestapt. Per november kwamen de Transitiemiddelen Ontwikkelbudget beschikbaar via het ministerie van VWS. Deze gelden zijn bedoeld om de knelpunten op te lossen die zich kunnen voordoen bij de implementatie van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg. Het ontwikkelbudget kan door zorgkantoren worden ingezet voor problematiek die bij meerdere zorgaanbieders speelt, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarktproblematiek. Een deel van het budget gaat naar Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs.”

Waarom vindt Zorg en Zekerheid Radicale Vernieuwing-Waarde-vol Onderwijs een belangrijk project? Wat zijn beweegredenen geweest om het te ondersteunen?

“Voor de kwaliteit van zorg is goed personeel essentieel. We zien echter dat zorgorganisaties steeds moeilijker aan voldoende goed gekwalificeerde medewerkers kunnen komen. Dat probleem zal in de toekomst alleen maar urgenter worden. Immers: het aantal ouderen dat zorg en ondersteuning nodig heeft, zal de komende jaren toenemen. De verwachting is dat de instroom in de verpleeghuizen in 2030 is verdubbeld. Er is dus een groot maatschappelijk belang; niks doen is geen optie. Er moét echt iets gebeuren om te zorgen voor voldoende personeel.

Ook het onderwijs zal moeten veranderen. Dat is onvoldoende aantrekkelijk voor studenten en bereidt hen niet optimaal voor op het werk in de langdurige zorg. De mbo- en hbo-opleidingen zijn erg breed en sluiten daardoor minder goed aan bij de wensen van zorgaanbieders. Het traject Radicale Vernieuwing-Waarde-vol Onderwijs probeert hierin verandering te brengen door studenten grotendeels in het werkveld op te leiden. Bovendien wordt beter aangesloten bij de drijfveren van studenten, die immers graag vanaf de start van hun opleiding met cliënten willen werken. Hopelijk leidt de nieuwe opleiding ertoe dat meer mensen voor zorg en welzijn kiezen.”

Wat is precies de rol van Zorg en Zekerheid bij het project? Hoe ondersteunen jullie dit?

“We gaan regelmatig met de zorgorganisaties, studenten en projectleiding in gesprek om te horen hoe het vernieuwingsproject gaat, bijvoorbeeld onlangs nog tijdens het minisymposium. Wat is de voortgang? Vinden zij het logisch om ermee door te gaan? Ook hebben we de afspraak gemaakt dat we voortgangsrapportages ontvangen.

Verder hebben we ervoor gekozen om afspraken te maken die passen bij de ambitie van het project. Er zijn dus geen precieze percentages overeengekomen, bijvoorbeeld dat het project minimaal zou moeten leiden tot tien procent meer instroom. Dat kan ook niet, denken wij. Want is een project dan mislukt als er negen procent instroom is bereikt? Ambities zijn mooi en die moet je zeker hebben, maar de werkelijkheid is vaak weerbarstig. Daarom bekijken we steeds in samenspraak met de zorgorganisaties wat dit project voor hen, maar vooral ook voor hun cliënten, oplevert.”

Je bent betrokken bij verschillende projecten. Hoe raken die wel of niet aan Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs?

“In het kader van de Transitiemiddelen Ontwikkelbudget hebben meerdere zorgorganisaties in onze regio projecten ingediend, waarvan er verschillende zijn gehonoreerd. In totaal heb ik heb ik nu zo’n tien projecten ‘onder mijn hoede’. Veel projecten hebben betrekking op de arbeidsmarktproblematiek. Maar waar het ene project vooral focust op de instroom van nieuw personeel, legt het andere de nadruk op het behouden van oudere werknemers en het beperken van de uitstroom. Ook zijn er projecten die gaan over technologie en het verzamelen en samenbrengen van kennis. Uiteindelijk hebben ze echter allemaal het streven om de zorg zo goed mogelijk te organiseren voor de cliënt.”

Zorg en Zekerheid houdt ook toezicht op de regionale samenwerking? Hoe gaat dat in z’n werk?

“We zien onszelf niet als toezichthouder, maar eerder als aanjager van en partner in regionale samenwerkingsverbanden. We proberen partijen met elkaar om de tafel te krijgen. Zo hebben we een drietal sessies belegd voor de twaalf zorgorganisaties in de regio Zuid-Holland Noord. Daarbij kwamen vragen aan bod als: Welke problemen spelen regionaal? Welke vraagstukken kunnen we samen oppakken? Waar willen we een projectaanvraag indienen voor subsidiegelden? Uit die gesprekken bleek dat veel belangen hetzelfde zijn. Deze gesprekken hebben zelfs al geleid tot nieuwe projecten. Dat maakt me wel

een beetje trots op de aanbieders in onze regio's."

Bedoel je dan ook het project Radicale Vernieuwing-Waarde-vol Onderwijs?

"Nee, want dat project liep al. Dat is ook de kracht ervan: het komt uit de drie betrokken zorgorganisaties zelf. Dat zien we als zorgkantoor natuurlijk graag. Het mooie van dit project is bovendien dat projectleider Mieke Hollander, die zeer bevlogen is, zowel de zorgsector als het onderwijsveld goed kent. Een enorme pré."

Hoe vind je dat het project verloopt tot nu toe?

"Dat is een beetje lastig te zeggen; de eerste groep studenten is immers pas in september 2018 van start gegaan. Wel bereiken ons al positieve geluiden van medewerkers van de betrokken zorgorganisaties. Zij zien dat de nieuwe studenten echt anders worden opgeleid, beter passend bij wat nodig is op de werkvloer. Verder is het mooi dat onlangs LOI Hogeschool is aangehaakt, zodat binnenkort ook hbo-studenten Waarde-vol Onderwijs kunnen volgen.

Wat ik nog wel spannend vind, is of de neuzen dezelfde kant op zullen blijven. Er zijn immers veel partijen bij het project betrokken.

Overigens: bij de meeste projecten waar ik mee bezig ben (geweest), is verandering een uitdagend en langdurig traject, dat gepaard gaat met vallen en opstaan."

Wat zou het project Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs uiteindelijk moeten opleveren?

"Voldoende bekwame personeelsleden, die liefdevolle zorg leveren, passend bij wat de cliënt wil en wat de zorgorganisatie nodig heeft. Het zou prachtig zijn als bewoners gaan ervaren dat er meer tijd en aandacht voor hen is en dat ook naasten en zorgorganisaties tevreden zijn.

Verder zou het mooi zijn als dit project een blauwdruk oplevert van hoe zorg- en welzijnsonderwijs er ook uit kan zien. Met deze blauwdruk kunnen andere zorgorganisaties, regio's en misschien zelfs andere

sectoren dan ook hun voordeel doen. Waarbij ik wil benadrukken dat een oplossingsrichting in ene de regio niet per se één-op-één toepasbaar is in een andere regio. Wel kan zo'n blauwdruk het startpunt van een dialoog en samenwerking zijn tussen partijen."

Regionale samenwerkingsagenda

Sinds november 2016 werken zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid en gemeenten samen aan inhoudelijke thema's, zoals (val)preventie, ketenzorg dementie, sluitende ggz-keten en jongeren op een gezond gewicht. "In sommige thema's zit wel wat inhoudelijke overlap met Waarde-vol Onderwijs", vertelt Marvin Slik. "De gemeenten zitten echter niet met het onderwijs aan tafel; het zijn vooralsnog gescheiden werelden. Maar ze houden elkaar wel op de hoogte."

Tekst: Femke van den Berg (Bureau Bisontekst)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Vernieuwing onderwijs, Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®
Trefwoorden: Onderwijs, Waarde-vol onderwijs Leiden, Zorgkantoren